

ΣΤΕ.

1587/2010

Τμήμα Ε'

Θέμα : Ανακατασκευή κτίσματος στην Ύδρα.

Δεν είναι επιτρεπτή η καταστροφή στοιχείων, τα οποία είναι ιδιαίτερος σημαντικά για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς ούτε επέμβαση, η οποία συνεπάγεται μεταβολή του πολεοδομικού ιστού αρχιτεκτονικού συνόλου ή άρση της φυσιογνωμίας ή διάρρηξη της ομοιογένειας ορισμένου τόπου. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης, που αφορούν παραδοσιακούς οικισμούς, πρέπει να αποσκοπούν στη διατήρηση και ανάδειξη της φυσιογνωμίας τους, δεν επιτρέπεται δε να είναι δυσμενέστεροι για το περιβάλλον από τους όρους και περιορισμούς που ίσχυαν προηγουμένως. Για την ανέγερση κτίσματος σε αρχαιολογικό χώρο ή σε ιστορικό τόπο ή σε τόπο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ο οποίος χρήζει ειδικής κρατικής προστασίας και αποτελεί ενιαίο μνημειακό σύνολο, όπως η Ύδρα καθώς και για οποιαδήποτε επέμβαση σε κτίσμα εντός του χώρου αυτού ή για την ολική ή μερική κατεδάφισή του, είτε είναι παλαιότερο του χαρακτηρισμού είτε μεταγενέστερο, απαιτείται άδεια της αρχαιολογικής υπηρεσίας. Είναι δυνατόν να επιτραπεί στην Ύδρα ανοικοδόμηση όχι μόνον οικοπέδων, επί των οποίων υπήρχαν κτίσματα κατά τη θέση σε ισχύ των περί μνημειακού χαρακτήρα διατάξεων, αλλά και οικοπέδων, επί των οποίων κατά την κρίση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, βάσει συμβολαίων, αυτοψίας ή άλλων στοιχείων, προϋπήρξαν κτίσματα οποτεδήποτε, έστω και πριν τη θέση σε ισχύ των περί προστασίας της νήσου Ύδρας διατάξεων. Επιτρέπεται επομένως ανακατασκευή οικοδομήματος παρομοίου προς εκείνο, του οποίου η ύπαρξη μπορεί να αποδειχθεί και κατά μείζονα λόγο, η αποκατάσταση οικοδομήματος στη μορφή, την οποία μπορεί να αποδειχθεί ότι είχε πάντοτε υπό τους τυχόν προσθέτους ισχύοντες όρους και περιορισμούς. Το καθεστώς προστασίας του οικισμού της Ύδρας, το οποίο έχει επιβληθεί προκειμένου να διαφυλάσσεται η σχέση δομημένου – αδόμητου χώρου και να μην διασπάται το ιδιαίτερο (βραχώδες) φυσικό ανάγλυφο της νήσου, με αποτέλεσμα την αλλοίωση του μνημειακού χαρακτήρα του οικισμού, ο οποίος προστατεύεται ως σύνολο, δεν έχει επηρεασθεί από τις διατάξεις του Ν 3028/2002 και εξακολουθεί να ισχύει στο σύνολό του.

ΣτΕ 1587/2010 Τμ. Ε΄ [Ανακατασκευή κτίσματος στην Ύδρα]

Δεν είναι επιτρεπτή η καταστροφή στοιχείων, τα οποία είναι ιδιαίτερος σημαντικά για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς ούτε επέμβαση, η οποία

συνεπάγεται μεταβολή του πολεοδομικού ιστού αρχιτεκτονικού συνόλου ή άρση της φυσιογνωμίας ή διάρρηξη της ομοιογένειας ορισμένου τόπου. Οι όροι και περιορισμοί δόμησης, που αφορούν παραδοσιακούς οικισμούς, πρέπει να αποσκοπούν στη διατήρηση και ανάδειξη της φυσιογνωμίας τους, δεν επιτρέπεται δε να είναι δυσμενέστεροι για το περιβάλλον από τους όρους και περιορισμούς που ίσχυαν προηγουμένως. Για την ανέγερση κτίσματος σε αρχαιολογικό χώρο ή σε ιστορικό τόπο ή σε τόπο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, ο οποίος χρήζει ειδικής κρατικής προστασίας και αποτελεί ενιαίο μνημειακό σύνολο, όπως η Ύδρα καθώς και για οποιαδήποτε επέμβαση σε κτίσμα εντός του χώρου αυτού ή για την ολική ή μερική κατεδάφισή του, είτε είναι παλαιότερο του χαρακτηρισμού είτε μεταγενέστερο, απαιτείται άδεια της αρχαιολογικής υπηρεσίας. Είναι δυνατόν να επιτραπεί στην Ύδρα ανοικοδόμηση όχι μόνον οικοπέδων, επί των οποίων υπήρχαν κτίσματα κατά τη θέση σε ισχύ των περί μνημειακού χαρακτήρα διατάξεων, αλλά και οικοπέδων, επί των οποίων κατά την κρίση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών, βάσει συμβολαίων, αυτοψίας ή άλλων στοιχείων, προϋπήρξαν κτίσματα οποτεδήποτε, έστω και πριν τη θέση σε ισχύ των περί προστασίας της νήσου Ύδρας διατάξεων. Επιτρέπεται επομένως ανακατασκευή οικοδομήματος παρομοίου προς εκείνο, του οποίου η ύπαρξη μπορεί να αποδειχθεί και κατά μείζονα λόγο, η αποκατάσταση οικοδομήματος στη μορφή, την οποία μπορεί να αποδειχθεί ότι είχε πάντοτε υπό τους τυχόν προσθέτους ισχύοντες όρους και περιορισμούς. Το καθεστώς προστασίας του οικισμού της Ύδρας, το οποίο έχει επιβληθεί προκειμένου να διαφυλάσσεται η σχέση δομημένου – αδόμητου χώρου και να μην διασπάται το ιδιαίτερο (βραχώδες) φυσικό ανάγλυφο της νήσου, με αποτέλεσμα την αλλοίωση του μνημειακού χαρακτήρα του οικισμού, ο οποίος προστατεύεται ως σύνολο, δεν έχει επηρεασθεί από τις διατάξεις του Ν 3028/2002 και εξακολουθεί να ισχύει στο σύνολό του.

[...] 2. Επειδή με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθ. .../1.12.2006 πράξεως του Υπουργού Πολιτισμού, με την οποία εγκρίθηκε από απόψεως αρχαιολογικού νόμου η ανέγερση εννέα (9) διώροφων κατοικιών σε οικόπεδο, στη θέση Αυλάκι του Δήμου Ύδρας, υπό τον όρο, μεταξύ άλλων, ότι θα υποβληθεί και εγκριθεί από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο νέα τροποποιημένη μελέτη. [...]

5. [...] Με τις διατάξεις αυτές του Συντάγματος * καθιερώνεται ειδικώς αυξημένη προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, δηλαδή των μνημείων και λοιπών πολιτιστικών αγαθών που προέρχονται από την ανθρώπινη δραστηριότητα και συνθέτουν, λόγω της ιστορικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής σημασίας τους, την εν γένει πολιτιστική κληρονομία της Χώρας. Η προστασία αυτή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διατήρηση των εν λόγω πολιτιστικών στοιχείων στο διηνεκές και συνεπάγεται τη δυνατότητα επιβολής των αναγκαίων μέτρων και περιορισμών της ιδιοκτησίας, καθώς και της υποχρέωσης των ιδιοκτητών και νομέων να τα αποκαταστήσουν στην αρχική τους μορφή, όταν έχουν φθαρεί

από τον χρόνο ή άλλες ανθρώπινες ενέργειες ή άλλα περιστατικά. Οι περιορισμοί αυτοί, που επιβάλλονται βάσει του άρθρου 24 του Συντάγματος, μπορεί να έχουν ευρύτερο περιεχόμενο από τους γενικούς περιορισμούς της ιδιοκτησίας που επιτρέπει το άρθρο 17 του Συντάγματος (ΣτΕ 2338, 1652/2009, 3050/2004, ΣτΕ Ολ 1097/1987 κ.ά.).

6. [...] Από τις διατάξεις αυτές ** συνάγεται ότι τα συμβαλλόμενα στην ανωτέρω Διεθνή Σύμβαση μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να λαμβάνουν θετικά μέτρα, που αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος τα ακίνητα μνημεία χώρου και να απέχουν από κάθε ενέργεια που βλάπτει αμέσως ή εμμέσως το μνημείο ή το αρχιτεκτονικό σύνολο ή τον περιβάλλοντα χώρο τους. Κατά την έννοια δε των αυτών διατάξεων δεν είναι επιτρεπτή η καταστροφή στοιχείων, τα οποία είναι ιδιαίτερος σημαντικά για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς καθώς και η επέμβαση, η οποία συνεπάγεται τη μεταβολή του πολεοδομικού ιστού αρχιτεκτονικού συνόλου ή την άρση της φυσιογνωμίας ή τη διάρρηξη της ομοιογένειας ορισμένου τόπου (ΣτΕ 2338/2009 , 3852/2006, πρβλ. 2540/2002, 1652/2009). [...] ***

8. Επειδή εξ άλλου, όπως έχει παγίως κριθεί, το Σύνταγμα προνοεί ιδιαίτερος για την προστασία και διατήρηση τόσο των παραδοσιακών οικισμών, δηλαδή των οικιστικών συνόλων που διατηρούν τον παραδοσιακό πολεοδομικό τους ιστό, όσο και των μεμονωμένων κτηρίων ή κατασκευών, που σώζονται εντός ή εκτός οικισμών και παρουσιάζουν παραδοσιακό χαρακτήρα. Μεταξύ των μέτρων προστασίας των εν λόγω οικισμών συγκαταλέγονται η καταγραφή, αξιολόγηση και οριοθέτησή τους, η θέσπιση ειδικών προστατευτικών όρων δόμησης και ο χαρακτηρισμός τους ως παραδοσιακών που συνεπάγεται υπαγωγή τους σε ιδιαίτερο προστατευτικό καθεστώς με σκοπό, αφ' ενός τη διατήρηση στο διηνεκές των παραδοσιακών τους στοιχείων και αφ' ετέρου τον έλεγχο της δόμησης, προκειμένου οι νέες οικοδομές να εναρμονίζονται με τα παραδοσιακά πρότυπα. Εξ άλλου, εν όψει της συνταγματικής επιταγής για τη λήψη από το Κράτος προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων για την προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος και των παραδοσιακών περιοχών και στοιχείων, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, που αφορούν σε παραδοσιακούς οικισμούς, πρέπει να αποσκοπούν στη διατήρηση και την ανάδειξη της φυσιογνωμίας τους, δεν επιτρέπεται δε να είναι δυσμενέστεροι για το περιβάλλον από τους όρους και περιορισμούς που ίσχυαν προηγουμένως (πρβλ. ΣτΕ 3303/2007 , 3077/2006, 4392/1997 κ.ά.).

9. Επειδή η Ύδρα έχει υπαχθεί σε ειδικό καθεστώς προστασίας με τις ακόλουθες πράξεις: Με την 1824/10.2.1962 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ Β' 75), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 52 του ΚΝ 5351/1932 «Περί αρχαιοτήτων» καθώς και των άρθρων 1 και 5 του Ν 1469/1950 , χαρακτηρίστηκε «ως χρήζων ειδικής προστασίας και ως ιστορικός τόπος ολόκληρος ο οικισμός της Ύδρας, ως ούτος καθορίζεται υπό της υφισταμένης πολεοδομικής καταστάσεως, διότι ο εν λόγω οικισμός εμφανίζει ιδιαίτεραν σημασίαν από απόψεως της τε ελληνικής αρχιτεκτονικής και της ελληνικής Ιστορίας». Ακολούθως, με την υπ' αριθ. 10977/16.5.1967 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως «Περί χαρακτηρισμού ιστορικών μνημείων κ.λπ.» (ΦΕΚ Β' 352), που εκδόθηκε επίσης βάσει των άρθρων 52 του ΚΝ 5351/1932 και 1 και 5 του Ν 1469/1950 ,

χαρακτηρίστηκαν «ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και τόποι παρουσιάζοντες ιδιαίτερο φυσικό κάλλος ή ενδιαφέροντες από απόψεως αρχιτεκτονικής ή ιστορικής» οι οικισμοί Μεγάλο Καμίνι, Μικρό Καμίνι και Βλυχός, οι οποίοι βρίσκονται δυτικώς του οικισμού της Ύδρας. Στη συνέχεια, με την υπ' αριθ. Α/Φ31/1518/650/10.3.1975 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (ΦΕΚ Β' 334), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 1 και 5 του Ν 1469/1950 και σε συμπλήρωση των ως άνω δύο αποφάσεων, χαρακτηρίστηκε ολόκληρη η νήσος Ύδρα «ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και τόπος χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας, διότι άπαντα τα εν τη νήσω τοπία είναι εξαιρετού

φυσικού κάλλους, η Ύδρα δε, πλην της ιστορικής σημασίας της, περιλαμβάνει αξιόλογα αρχιτεκτονικά συγκροτήματα ενδιαφέροντα από απόψεως της τε ελληνικής αρχιτεκτονικής και της ελληνικής Ιστορίας» και με το άρθρο 1 του ΠΔ της 19.10-13.11.1978 «Περί χαρακτηρισμού ως παραδοσιακών οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών» (ΦΕΚ Δ΄ 594) ο οικισμός της Ύδρας χαρακτηρίστηκε παραδοσιακός. Τέλος, με την υπ΄ αριθ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ43/10105/487/30.4.1996 απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού (ΦΕΚ Β΄ 453), η οποία εκδόθηκε κατ΄ εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν 1127/ 1981 «Περί κυρώσεως της εις Λονδίνον, την 6η Μαΐου 1969 υπογραφείσης Ευρωπαϊκής Συμβάσεως διά την προστασίαν της αρχαιολογικής κληρονομιάς» (ΦΕΚ Α΄ 32) και του ανωτέρω ΚΝ 5351/1932 , κηρύχθηκε ως αρχαιολογικός χώρος ολόκληρη η νήσος Ύδρα «για την προστασία των εκτεταμένων καταλοίπων επί αυτής, που χρονολογούνται από τους προϊστορικούς έως τους παλαιοχριστιανικούς χρόνους». ****

10. Επειδή όπως έχει παγίως κριθεί, από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι ολόκληρος ο οικισμός της Ύδρας έχει μνημειακό χαρακτήρα και είναι προστατευτέος υπό την ιδιότητά του αυτή και μάλιστα, όπως αυτός καθορίζεται από την υφιστάμενη πολεοδομική του κατάσταση, κατά τη ρητή επιταγή της προαναφερομένης 1824/10.2.1962 υπουργικής αποφάσεως. Παράλληλα, ο αυτός οικισμός έχει χαρακτηριστεί και ως ιστορικός τόπος καθώς και παραδοσιακός οικισμός, ολόκληρο δε το νησί της Ύδρας, συμπεριλαμβανομένων και των οικισμών του, έχει χαρακτηριστεί τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και τόπος χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας. Από τους παράλληλους αυτούς χαρακτηρισμούς δεσπόζων είναι ο πρώτος (ΣτΕ 1191/1996 , 2833, 2445/1997, 868/2001, 3347/1999, 3285/2009). Εξ άλλου, τόσο για την ανέγερση κτίσματος σε αρχαιολογικό χώρο ή σε τόπο, ο οποίος έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικός τόπος ή ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας και αποτελεί ενιαίο μνημειακό σύνολο, όπως η Ύδρα, όσο και για οποιαδήποτε επέμβαση σε κτίσμα που βρίσκεται στον χώρο αυτόν ή για την ολική ή μερική κατεδάφισή του, είτε αυτό είναι παλαιότερο του χαρακτηρισμού είτε μεταγενέστερο, απαιτείται άδεια της αρχαιολογικής υπηρεσίας, η μη ύπαρξη ή η ανάκληση της οποίας επιφέρει αυτοτελώς τη διακοπή κάθε οικοδομικής εργασίας, ανεξάρτητα από την ύπαρξη ή την ισχύ οικοδομικής αδείας (ΣτΕ 861/2008 , ΣτΕ Ολ 1974/1974 κ.ο.κ.). Η χορήγηση ή μη της αδείας δεν παρακωλύεται από την επίδραση σε τυχόν έννομες σχέσεις του ιδιωτικού δικαίου, (ΣτΕ 3285/2009 , ΣτΕ Ολ 2801/1991), αλλά συναρτάται με την εξυπηρέτηση των σκοπών της αρχαιολογικής νομοθεσίας, οι οποίοι προκειμένου περί οικισμού που φέρει τους ως άνω χαρακτηρισμούς, συνίστανται στη διατήρηση της μορφής του τόσο ως συνόλου όσο και στα επί μέρους τμήματα και σημεία του καθώς και στη διατήρηση της σχέσης και των αναλογιών μεταξύ των κτισμάτων που εντάσσονται στο οικιστικό συγκρότημα, το οποίο κρίθηκε προστατευτέο ως ενιαίο σύνολο. Περαιτέρω, όπως έχει επίσης κριθεί καθ΄ ερμηνεία

των προγενέστερων του ήδη ισχύοντος ως άνω νόμου για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς διατάξεων των άρθρων 50 και 52 του ΚΝ 5351/1932 και των μνημονευόμενων στη σκέψη 9 διατάξεων που συγκροτούν το ειδικό προστατευτικό καθεστώς της νήσου Ύδρας, είναι κατ' αρχήν δυνατόν να επιτραπεί στην Ύδρα η ανοικοδόμηση όχι μόνο οικοπέδων, επί των οποίων υπήρχαν κτίσματα κατά τη θέση σε ισχύ των περί μνημειακού χαρακτήρα διατάξεων, αλλά και οικοπέδων επί των οποίων κατά την κρίση του Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών την εκφερομένη κατά τις αυτές ως άνω διατάξεις αποδεικνύεται, βάσει ιδίως συμβολαίων, αυτοψίας ή άλλων στοιχείων,

ότι προϋπήρξαν κτίσματα οποτεδήποτε, έστω δηλαδή και πριν από τη θέση σε ισχύ των ανωτέρω περί προστασίας της νήσου Ύδρας διατάξεων. Επιτρέπεται επομένως η ανακατασκευή οικοδομήματος παρομοίου προς εκείνο, του οποίου η ύπαρξη μπορεί να αποδειχθεί και κατά μείζονα λόγο, η αποκατάσταση οικοδομήματος στη μορφή, την οποία μπορεί να αποδειχθεί ότι είχε πάντοτε βεβαίως υπό τους τυχόν προσθέτους όρους και περιορισμούς, τους οποίους θα θέσει το Υπουργείο Πολιτισμού και Επιστημών (ΣτΕ 2445, 2833/1997, 1529/1993, 2063/2002).

11. Επειδή το ιδιαίτερο καθεστώς προστασίας του μνημειακού χαρακτήρα οικισμού της Ύδρας, που θεσπίστηκε με τις μνημονευόμενες στη σκέψη 9 διατάξεις, βάσει των οποίων κρίθηκε με τις αποφάσεις 2445/1997 και 2833/1997 του Δικαστηρίου, ότι εντός του οικισμού της Ύδρας είναι δυνατή η ανοικοδόμηση οικοπέδων, επί των οποίων υπήρχαν κτίσματα κατά τη θέση σε ισχύ της μνημονευθείσης υπ' αριθ. 1824/10.9.1962 υπουργικής αποφάσεως, η οποία ρητά αναφέρεται στην υφισταμένη πολεοδομική κατάσταση, καθώς και οικοπέδων, επί των οποίων αποδεικνύεται, βάσει ιδίως συμβολαίων, αυτοψίας, ή άλλων στοιχείων, ότι προϋπήρξαν κτίσματα οποτεδήποτε, έστω δηλ. και πριν από τη θέση σε ισχύ των ανωτέρω περί μνημειακού χαρακτήρα διατάξεων, δεν μεταβλήθηκε μετά την έναρξη ισχύος του Ν 3028/2002 για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ειδικότερα, με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 14 του Ν 3028/2002, σύμφωνα με την οποία σε ενεργούς οικισμούς ή σε τμήματά τους που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους ή και ιστορικούς τόπους επιτρέπεται μετά από άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, η ανέγερση νέων κτισμάτων, εφ' όσον συνάδουν από πλευράς όγκου, δομικών υλικών και λειτουργίας με τον χαρακτήρα του οικισμού, δεν καταργήθηκε το αυστηρότερο καθεστώς προστασίας που έχει επιβληθεί ειδικώς για ορισμένους οικισμούς, προκειμένου να διατηρηθεί η μορφή τους ως οικισμών μνημειακού χαρακτήρα, όπως ο οικισμός της Ύδρας, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτιθέμενα. Συνεπώς, η εφαρμογή της προαναφερόμενης διάταξης του ήδη ισχύοντος Ν 3028/2002 σε ενεργούς οικισμούς τελεί υπό την επιφύλαξη της τήρησης των απαγορεύσεων και περιορισμών που απορρέουν από το ειδικό καθεστώς προστασίας του οικισμού, είτε αυτό έχει θεσπισθεί πριν είτε μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού. Κατ' ακολουθίαν, το καθεστώς προστασίας του οικισμού της Ύδρας, το οποίο έχει επιβληθεί με τις προαναφερόμενες διατάξεις, προκειμένου να διαφυλάσσεται η σχέση δομημένου – αδόμητου χώρου και να μην διασπάται το ιδιαίτερο (βραχώδες) φυσικό ανάγλυφο της νήσου, με αποτέλεσμα την αλλοίωση του μνημειακού χαρακτήρα του οικισμού, ο οποίος προστατεύεται ως σύνολο, δεν έχει επηρεασθεί από τις διατάξεις του Ν 3028/2002 και εξακολουθεί να ισχύει στο σύνολό του. Αντίθετη ερμηνεία, ότι δηλ. υπό την ισχύ του άρθρου 14 του νέου αρχαιολογικού νόμου, είναι δυνατή η ανέγερση νέων οικοδομών και σε αδόμητα τμήματα του οικισμού της Ύδρας, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, εφ' όσον δηλ. συνάδουν από πλευράς όγκου, δομικών υλικών και λειτουργίας με τον χαρακτήρα του οικισμού, θα

οδηγούσε στη μετάπτωση του μνημειακού χαρακτήρα οικισμού σε απλώς παραδοσιακό οικισμό, αντιθέτως με όσα έχουν ήδη γίνει δεκτά εν όψει της συνταγματικής επιταγής του άρθρου 24 παρ. 1 και 6. Κατά τη γνώμη όμως του Συμβούλου Ν. Ρόζου, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 2 περ. β' υποπερ. αα', γ' και δ', 14 παρ. 1 και 2, 16 και 73 παρ. 10 του Ν 3028/2002 συνάγονται τα εξής: Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού δεν είναι νοητή η συνύπαρξη πολιτιστικών αγαθών προβλεπόμενων και προστατευόμενων από την προϊσχύουσα νομοθεσία και πολιτιστικών αγαθών τα οποία προβλέπονται και προστατεύονται από τον προαναφερόμενο νόμο, ο οποίος είναι και ο μόνος εφαρμοστέος. Εξακολουθούν όμως να ισχύουν ειδικά

προστατευτικά καθεστώτα συγκεκριμένων πολιτιστικών αγαθών, εφόσον αυτά δεν είναι αντίθετα προς τις διατάξεις του ανωτέρω νέου νόμου. Ο τελευταίος, ως προς τους ενεργούς οικισμούς που αποτελούν αρχαιολογικούς χώρους ή/και ιστορικούς τόπους, απαγορεύει τις επεμβάσεις που αλλοιώνουν τον χαρακτήρα τους και τον πολεοδομικό ιστό ή διαταράσσουν τη σχέση μεταξύ των κτηρίων και των υπαίθριων χώρων. Ως χαρακτήρας νοείται η συνολική εικόνα και φυσιογνωμία του οικισμού, ως πολεοδομικός ιστός η υφιστάμενη κατά την θέσπιση του ειδικού προστατευτικού καθεστώτος μορφή, έκταση και σχέση μεταξύ οικοδομήσιμων και μη, προεχόντως δε κοινοχρήστων χώρων και ως υπαίθριος χώρος ο κατά το αυτό χρονικό σημείο υφιστάμενος ακάλυπτος χώρος εντός οικοδομημένου, έστω και με ερειπωμένο κτίσμα, οικοπέδου. Για τον λόγο αυτό, εφ' όσον δηλαδή δεν καταλαμβάνουν μη οικοδομήσιμο χώρο και συνεπώς, δεν αλλοιώνουν τον πολεοδομικό ιστό ή τη σχέση μεταξύ κτηρίων και υπαίθριων χώρων, επιτρέπεται, πλην άλλων, η αποκατάσταση και όχι η ανακατασκευή ερειπωμένων κτισμάτων, εφ' όσον τεκμηριώνεται η αρχική τους μορφή (ΣτΕ 2063/2002) καθώς και η ανέγερση νέων κτηρίων, υπό τους όρους της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 14 του ανωτέρω νόμου. Υπό τα δεδομένα αυτά, η προαναφερόμενη 1824/10.2.1962 υπουργική απόφαση, με την οποία προστατεύεται ο οικισμός της Ύδρας «ως ούτος καθορίζεται υπό της υφισταμένης πολεοδομικής του καταστάσεως», είναι σύμφωνη με τις προαναφερόμενες διατάξεις του Ν 3028/2002 , διότι δεν επιβάλλει τη διατήρηση ες αεί της υφισταμένης κατά την έκδοσή της καταστάσεως των κτηρίων του οικισμού, αλλά την κατά τα ανωτέρω δυνατότητα αποκαταστάσεως ερειπωμένων κτισμάτων (ΣτΕ 2833, 2445/1997, 950, 2063/2002) καθώς και την ανέγερση νέων, υπό τους προαναφερόμενους όρους. [...]

[Παραπέμπει στο Τμήμα υπό επταμ. Σύνθεση.]

* Άρθρο 24 παρ. 1 και 6 Συντ . ** Άρθρα 1 και 7 ΔΣ Γρανάδας (Ν 2039/1992 , ΦΕΚ Α' 61). *** Άρθρα 1 παρ. 1, 2-3, 14, 73 παρ. 10 και 12 Ν 3028/2002 (ΦΕΚ Α' 153). **** Βλ. σχετ. και ΣτΕ ΕΑ 175/2007 σε ΠερΔικ 1/2007, σελ. 111 (προστασία οικισμών μνημειακού χαρακτήρα – ανακατασκευή οικοδομήματος στη νήσο Ύδρα, σε μορφή την οποία μπορεί να αποδειχθεί ότι είχε), γενικότερα σχετ. με το νομοθετικό καθεστώς προστασίας της νήσου Ύδρας, βλ. και ΣτΕ 1951/2008 σε ΠερΔικ 1/2009, σελ. 112 (έκδοση οικοδ. αδειών στον ιστορικό οικισμό Ύδρας), ΣτΕ 2063/2002 σε ΠερΔικ 3/2003, σελ. 551 (αποκατάσταση ερειπωμένου κτίσματος στην Ύδρα, το οποίο εξακολουθούσε να υφίσταται κατά τον χρόνο δημοσίευσης του ΠΔ της 19.10-13.11.1978), ΣτΕ 868/2001 σε ΠερΔικ 4/2001, σελ. 602 (προσβολή υπουργ. απόφασης, με την οποία η Διοίκηση εμμένει σε απόφαση του ΚΑΣ περί μη κατεδαφίσεως κτηρίου εντός ιστορικού οικισμού), ΣτΕ 828/2009 σε ΠερΔικ 1/2010, σελ. 167 (απαγόρευση κατασκευής κολυμβητικής δεξαμενής πλησίον βυζαντινού διατηρητέου μνημείου – Νομοθετικό πλαίσιο προστασίας νήσων Ύδρας και Σπετσών).

Δημοσίευση

Νόμος και Φύση.